

Flagspot

Nyt fra videncenteret november 2024

Af Søren Cruys-Bagger fra Nationalt videncenter om Dannebrog
Flagkonsulent i Dannebrogssamfundet.

FAKTABOKS

Nationalt videncenter om Dannebrog kan kontaktes gennem Dannebrogssamfundet. Har du spørgsmål om Dannebrog eller om flagning send det til vores flagkonsulent på e-mail: flagkonsulent@danmarkssamfundet.dk

Ny Dannebrogsviden

Dannebrogsviden for november 2024 handler om dannebrogxfaners deltagelse ved kongeligt besøg. I forbindelse med en officiel modtagelse af personer af den kongelige familie vil der deltage dannebrogxfaner. Faner og flag vil blive opstillet i rækker. Når kongeparret og personer af den kongelige familie deltager i arrangementer, opstilles der dannebrogxfaner/flag ved ankomsten. Det kan være på kajen, når ankomsten sker med Kongeskibet Dannebrog eller at fanerne/flag tager opstilling der hvor modtagelsen finder sted. Den nye Dannebrogsviden kan hentes på Dannebrogssamfundets hjemmeside.

Sådan bruges Dannebrog. Videncenteret giver svar:

Hvordan skal et nyt dannebrogflag indvies?

Det gamle flag skal brændes. Indvielsen skal tilpasses dem som deltager. Der kan synges flagsange før og efter nedtagning af det gamle flag og flaghejsning af det nye. Der kan holdes taler af giver og modtager af det nye flag. Det nye flag hejses sammenrullet og trækkes fri. En mislykket indvielse og flaghejsning af det nye flag kan være en pinlig oplevelse.

Flaget skal tages ned ved solnedgang. Hvornår er den ændring sket?

Der er ikke sket nogen ændringer. Dannebrogssamfundet har ikke ændret på de danske flagtider. Ja, der er forskellige opfattelser af flagningstider afhængig af hvem der forestår flagningen og hvem der 'ejer' flagstangen. Hejs aldrig flaget før kl. 08:00, og hal det ned senest ved solnedgang.

Hvorfor må Zoologisk Have flage med splitflag, når Rigshospitalet ikke må? Zoologisk Have er jo en privat virksomhed, og Rigshospitalet er en regional arbejdsplads

Der er to forklaringer: De flager med splitflag med baggrund i hævvd i deres flagning – De har flaget med splitflag siden havens åbning den 20. september 1859. Zoologisk Have ligger på Frederiksberg Slots grund. Det kongelige slot flager med splitflag fordi det er Hærens Officersskole og derfor flager Zoologisk Have også med splitflag. Den flagfaglige vurdering er, at de flager med splitflag på baggrund af opnået hævvd.

Forslag til lov om flagning

Den 2. oktober fremsatte Justitsministeren på regeringens vegne forslag til lov om flagning. Lovforslaget behandles i Folketinget i november og december med ikrafttræden 1. januar 2025. Forslaget omfatter forbud mod flagning med visse udenlandske flag. Forslaget siger at det er forbudt at flage med andre landes nationalflag og områdeflag samt flag, der må sidestilles hermed. Forbuddet omfatter ikke finske, færøske, grønlandske, islandske, norske, svenske og tyske flag. Det er dog tilladt for diplomatiske repræsentationer at flage med deres lands nationalflag på repræsentationens område. Det er stadig muligt at flage med visse udenlandske flag fordi politiet i særlige tilfælde kan give en tilladelse og fastsætte vilkår for flagningen. Når loven er vedtaget, genindføres den tidligere ikke lovhjemlet praksis med at der skal gives tilladelse hvis man vil flage med visse udenlandske flag.

Flagdage i 2025

Lige om lidt starter der et nyt år og dermed nye datoer for årets mange flagdage. På Dannebrogssamfundet hjemmeside vil der være en ajourført datooversigt over de officielle flagdage, de kirkelige flagdage og årets øvrige flagdage. De officielle danske flagdage for 2025 har hjemmel i en

ministeriel cirkulæreskrivelse om officielle flagdage som blev ændret i forbindelse med at Kronprinsen fyldte 18 år og den 15. oktober blev til en officiel flagdag. De officielle danske flagdage offentliggøres på Justitsministeriets hjemmeside. Det er kun statslige myndigheder, styrelser og institutioner der har flagningspligt på officielle flagdage. Private personer, virksomheder og organisationer mv. har ikke pligt til at flage på de officielle flagdage. Det vil fremgå af Justitsministeriets oversigt over officielle flagdage hvordan der skal flages i 2025.

Danmarks højest placeret flagstang flager med splitflag

Skamlingsbanken ligger i Sønderjylland mellem Kolding og Christiansfeld. Skamlingsbanken er med sine 113 meter over havets overflade det højeste punkt fra akse Kolding-Esbjerg til den dansk-tyske grænse. På toppen af bakken, som hedder Højskamling, er placeret en af Danmarks højest beliggende flagstænger. Her flager Skamlingsbankeselskabet dagligt med Dannebrog som splitflag. Splitflaget har et ständerlig på 3,84 meter og en samlet længde på 7,68 meter. Skamlingsbankeselskabet fik kongelig tilladelse til at flage med Dannebrog som splitflag efter ansøgning.

Tilladelsen blev skriftligt givet den 20. februar 1891 og havde følgende formulering:

>>at det paa Justitsministeriet i Anledning af det med Hr. Amtmandens paategnede Erklaring af 3. ds. hertil tilbagesendte Andragende derom nedlagte allerunderdanigst Forestilling har behaget Hans Majestat Kongen under 17. d. M. allernaadigst at tillade >>Skamlingsbankeselskabet<< at hejse Dannebrogflaget med Split paa dets Ejendom >>Højskamling<<, det skal man herved tjenstligst melde til behagelig Efterretning og videre Bekendtgørelse<<

Hvilket herved meddeles Dem til behagelig Efterretning.

Kolding Herreds Kontor, den 20. Februar 1891.

De fire kongelige dannebrogspaner

Fanerne er syet i Dannebrogspaner i rød silke med et hvidt silkekors og guldbroderi i korsets midte. De to gallafaner er større end de to andre. Gallafanerne er fra 1847 og har et stort kongevåben broderet over flagets korsmidte. Fanespyddene har henholdsvis Frederik 5.'s og Christian 8.'s navnetræk. De to øvrige faner er to af Den kongelige Livgardens i alt fire bataljonsfaner. Den ene er fra 1924 og har Christian 10.'s broderede monogram over korsmidten og i spyddet, den anden bataljonsfane er fra 1983 og har Dronning Margrethes broderede monogram og Frederik 9.'s navnetræk på fanespyddet.

Hver fane har tre lange, identiske fanebånd, der er fastgjort i fanespyddet, og som er givet for en særlig indsats i kamp. Båndene er syet i rød silke med guldbroderede tekster. På det ene bånd er broderet "Kjøbenhavn 1658-1659 - Nyborg 1659 - Lund 1676 - Malmø 1677", på det andet "Helsingborg 1710 - Gadebusch 1712 - Stralsund 1715 - Isted 1850 - Dybbøl 1848 og 1864" og på det tredje "Amalienborg 9. april 1940". Teksterne henviser til Livgardens deltagelse i Svenskekrigen, Skånske Krig, Store Nordiske Krig, 1. og 2. Slesvigske Krig samt i kampen ved Amalienborg i begyndelsen af Anden Verdenskrig.

Hvad er et fanebånd?

Et fanebånd er et bånd af stof, som regel af silke eller bomuld, med en inskription på en militær eller en civil fane. Fanebåndet sættes fast ved fanespyddet. Fanebåndet kan være et udmærkelsestegn eller til minde om den pågældende militære enheds deltagelse i et bestemt felttog eller en militær kamphandling. Der er ingen generelle regler der fastlægger brugen af fanebånd. I Forsvaret anvendes kun fanebånd på faner tildelt af regenten.

Folketinget flager

På dage, hvor Folketinget holder møde i Salen, flager Folketinget med Dannebrog ved Christiansborgs hovedindgang (den store trappe i Rigsdagsgården). Når Præsidiumet har officielle gæster fra udlandet, flager Folketinget med både Dannebrog og det besøgende lands flag på den pågældende dag. I tilfælde af dødsfald blandt nuværende medlemmer af Folketinget, nuværende ministre, medlemmer af Kongehuset og tidligere formænd for Folketinget og statsministre flages på halv stang på dødsdagen og halv stang på begravelsesdagen, indtil begravelsen har fundet sted. Herefter hejses flaget på hel stang.

